

УДК 070 : 327

Подсаднюк Т. – ст. гр. БІ-31

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя

КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СОЦІАЛЬНОМУ ІНЖИНІРИНГУ

Науковий керівник: д. істор. н., професор Криськов А.А.

Podsadnyuk T.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN SOCIAL ENGINEERING

Supervisor: Dr. of Sc. (in History), Professor Andrii Kryskov

Ключові слова: комунікаційні технології, соціальний інжиніринг, зміни

Key words: communication technologies, social engineering, changes

Соціальний інжиніринг – це складний процес формування та управління суспільними змінами через механізми комунікації та впливу. Він охоплює широкий спектр методів, які дозволяють конструювати нові соціальні реальності та адаптувати суспільство у політичному, економічному, культурному та воєнному просторі.

У структурі соціального інжинірингу макрорівень та мікрорівень впливу. Макрорівень визначається загальними умовами, які формуються державними структурами, глобальними політичними та соціальними тенденціями, а також загальними стратегіями управління суспільством. Цей рівень охоплює законодавчу базу, ідеологічні засади, систему цінностей та норми поведінки, що встановлюються національними та міжнародними інституціями. Вплив мікрорівня відчувається через механізми масової інформації, культурні ініціативи, економічні моделі та соціальні реформи. Мікрорівень соціального інжинірингу зосереджується на конкретних індивідах чи групах, враховуючи їхню мотивацію, особистісні характеристики та соціальні взаємодії. На цьому рівні вплив відбувається через освітні системи, особистісні комунікації, родинне середовище, колектив і громаду. Він визначає, яким чином суспільні зміни сприймаються на особистісному рівні, адаптуються та інтегруються у повсякденне життя.

У рамках соціального інжинірингу важливу роль відіграють комунікаційні технології, що виступають головним інструментом реалізації змін. Вони включають як традиційні медіа (телебачення, друковані видання, радіо), так і цифрові платформи (соціальні мережі, блоги, месенджери). Особливе місце займає маніпулятивний вплив, що може бути реалізований через фреймінг інформації, селективний відбір фактів, створення віртуальних реальностей та впровадження певних поведінкових моделей через популярні дискурси.

Комунікаційні технології можуть бути використані як для конструктивних змін, спрямованих на розвиток суспільства, так і для маніпуляції масовою свідомістю. Одним із ключових аспектів соціального інжинірингу є його цільова спрямованість. Його можна використати для впровадження суспільних реформ, соціальної інтеграції,

зміни культурних традицій або навіть для створення контрольованих ідеологічних наративів.

Інформаційне поле сучасного суспільства стало головним середовищем реалізації соціального інжинірингу. Завдяки глобалізації та технологічному прогресу інформація стала основним ресурсом впливу, а новітні алгоритми дозволяють здійснювати цільовий комунікаційний вплив на конкретні групи людей. Це дає можливість формувати уявлення про світ, змінювати соціальні орієнтири та визначати пріоритети суспільного розвитку. Саме соціальні інститути забезпечують легітимізацію нових правил і норм поведінки, а також сприяють їх впровадженню у повсякденне життя.

Соціальний інжиніринг також передбачає прогнозування суспільних реакцій на певні зміни. Це дозволяє моделювати майбутні сценарії розвитку суспільства, уникати соціальних криз та мінімізувати негативні наслідки змін. Прогнозування здійснюється шляхом аналізу історичних процесів, статистичних даних, психологічних факторів та поведінкових особливостей суспільства.

Отже, соціальний інжиніринг – це багатогранна система управління суспільними процесами, що поєднує в собі елементи політики, економіки, культури та соціальних комунікацій. Він забезпечує впровадження нових соціальних моделей, зміну суспільних орієнтацій та формування актуальних поведінкових норм. Його ефективність залежить від рівня інтеграції комунікаційних технологій, якості та захищеності інформаційного простору, а також від рівня довіри суспільства до соціальних інституцій, які здійснюють управлінські функції.

Використані джерела та література

1. Магда Є. Гібридна агресія росії: уроки для Європи. Київ: КАЛАМАР, 2017. 268 с.
2. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 663 с.
3. Холод О.М. Формування концепцій соціального інжинірингу. Електронний ресурс. <https://www.academia.edu/32102448> (дата звернення 03.04.2025).
4. Як російський інформаційний корабель пішов на ...: наративи пропаганди під час повномасштабної війни. Видання Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Київ: Саміт-книга, 2023. 488 с.